

Проф. дтн инж. Райчо Иларионов - Ректор на Технически университет - Габрово:

Студентите ни учат и живеят по европейски

- Голям празник на ТУ-Габрово ще бъде неговата 50-годишнина, която ще честваме на 20 ноември 2014г. Надяваме се да премине под патронажа на Президента на Р. България Росен Плевнелиев.

Поканили сме почти всички партнериращи организации и университети от страната, Европа и региона. Предвиждаме научна конференция, където ще покажем приноса на ТУ-Габрово, който като университет заема

сериозно място в образоването на България и на Европа.

Всеки ден подобряваме условията за учене и бит на студентите. Тази година в Първи и Шести корпус при-

на 4 стр.

ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ГАБРОВО ИЗ ВЕСТНИК

брой 4 (42) септември 2014 г.

ISSN 1313-0870 НАСЛЕДНИК НА "СТУДЕНТСКА ПАНОРАМА" И "ОГЛЕДАЛО" Разпространява се бесплатно

С авторитета си ТУ-Габрово и тази година привлече интереса на кандидат-студентите

Някои от младежите избраха 50-годишното висше училище /честването на годишнината ще бъде на 20-22 ноември 2014г./ заради конкретната специалност и традициите в габровското образование, други – защото приятели, настоящи студенти или пък наскоро завършили, им станали гаранти на прекрасната академична

среда, трети предпочетоха ТУ-Габрово, защото им е близо до дома.

Един от тях е Спас Евгениев Йорданов от Бяла Слатина, който работи като продавач-консултант в зоомагазин, но след като разбрал за ТУ-Габрово от приятели от средното училище, което завършил – Зелена агротехническа гимназия, се явил на предварителен изпит, издържал го и се записал задочно по специалността „Отоплителна, вентилационна, климатична и газова техника“.

Симеон Пламенов Гарев е от Плевен, завършил е специалност „Хладилници и климатици“. Това лято кандидатства за редовно обучение в ТУ-Габрово с матура. „Нямам очаквания за предстоящото ми студентство, защото не познавам университетска-

та атмосфера. Достатъчно е, че за ТУ-Габрово съм чувал само хубави неща. И затова повечето ми приятели се ориентираха да кандидатстват тук“.

Христо Димов от Пловдив записа АИУТ задочно обучение. „Заради тази специалност се записах ТУ-Габрово. Похвали ми го мой приятел и съученик, студент в Габрово. Вярвам, че с тази специалност ще се реализiram като професионалист.“

Атанас Елисеев от гр. Любимец запиша „Социални дейности“. В Габрово има дядо и баба.

Павлина Петкова от София: „Супер град е Габрово! Прилича на курортен център.“ Тя ще учи „Публична администрация“.

Задочниците на ТУ-Габрово

Лъчезарни, изпълнени със самочувствие

Зорница Стефанова от Плевен, II курс „Компютърни технологии в машиностроенето /КТМ/: „Специалността много ми харесва. Продължавам напред. Всичко тук е много интересно. Уча здраво, макар да срещам трудности. Преподавателите винаги ни помагат, когато ги потърсим за консултация.”

Станимир Делев от Плевен, втора година КТМ: „В Габрово е страхотно – и градът и Университетът!”

Радослав Спасов от Плевен, I курс „Мобилни и сателитни комуникации”: „Доволен съм от избора си на университет. Много ми е интересно това, което уча. Бих искал да има повече часове, за да получим повече знания и вникнем в материала. Записах се в ТУ-Габрово заради специалността и

затова, че ми е близко.”

Веселина Вълева от Стара Загора, I курс "Мобилни и сателитни комуникации": Първото, което ми направи впечатление, бе, че преподавателите ни предразполагат към материала. Завършила съм професионална гимназия по електроника и много исках да уча в технически университет. Мечтата ми се сбъдва в Габрово. Вече имам много приятели.”

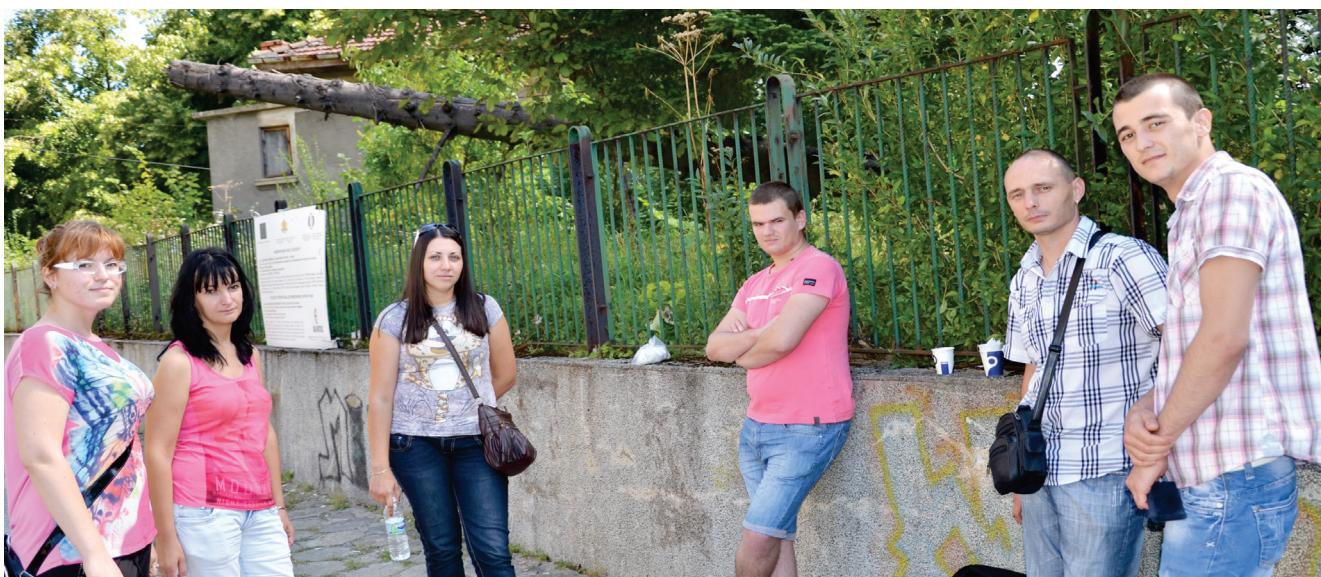
Теодора Йолова от Червен бряг, IV курс „Стопанско управление”: „В Габрово се чувствам много добре. Вече имам и професионално самочувствие. Харесвам дисциплините, които в някаква степен не са пряко свързани със специалността ми като информационните технологии и компютърните системи. В тези области

досега бях много боса и тук открих, че са ми интересни да ги изучавам. В Габрово срещнах колеги от различни градове, с различни културни особености. Това много ми харесва. Отново бих избрала Габрово.”

Кристина Николаева от Габрово, I курс „Социални дейности”: Особено много ме впечатли обръщението „Колеги!”. Искам един ден да стана учител. Дотогава зависи от студентската книжка – дано успея да докарам хубави оценки.”

Петя Тишевишка от Габрово, IV курс „Икономика на търговията”: Безработна съм и се надявам, когато завърша, да работя по професията си. Специалността ми даде сериозна основа да бъда конкурентоспособна.”

Диляна Димитрова и Мариела Ма-

Задочниците на ТУ-Габрово

ринова от Габрово учат „Икономика на търговията“: „Най-хубавото е курсът, станахме големи приятели и направихме колектив. Уважаваме учебния процес и така студентството ни е много интересно.“

Александър Лазаров от Враца, I курс „Публична администрация“: „Тук доста ми харесва. Университетът е чудесно висше училище. Изборът ми не беше случаен.“

Регина Цветанова от Плевен, I курс „Публична администрация“: „Дойдох без очаквания, защото не знаех какво ме чака. Много ми е интересна специалността и това ми е достатъчно. Получаваме много и разнострани знания на хубав и разбираем език. Искам да имам не само ценз, но и знания, защото диплома може да се вземе на много места. Живея в Плевен, но съм габровка. За ТУ-Габрово съм чувала само хубави неща. Толкова много, та чак другите университети могат да му завидят.“

Петър Петров от Габрово, IV курс „Стопанско управление“: „Най-силно впечатление ми направи диалогичността на преподавателите.“

Нела Лалева от Габрово, IV курс „Стопанско управление“, работи като управител на бензиностанция: „Всичко е на ниво. Преподавателите имат много добро отношение към нас – повече, отколкото сме очаквали. Моят личен мотив да уча е, че повече не мога да продължа без висше образование не само за тази, а и за всяка друга работа. През тези години научих много в университета. Изгради ме като специалист. За което благодаря

на всички преподаватели.“

Димитър Янков от Габрово, IV курс „Стопанско управление“: „Първият мотив да уча в университета бе изискването на работодателите да имам висше образование и нови знания, съответно. Наученото не е достатъчно. Важното е да бъдеш мотивиран да работиш над себе си, да трупаши опит и знания в практиката. Аз, като габровец, се радвам, защото Университетът ни е много хубав. Тук учат хора от цяла България и докато сме студенти, завързваме приятелства за цял живот. Какво по-хубаво от това?“

Иновационен потенциал в Габровска област

Технически университет - Габрово бе партньор в проведенния на 9 юли 2014г. информационен ден и обучение за прилагане на метода InnoKenn, който бе организиран от Габровската търговско-промишлена палата.

Представен беше опитът на Германия в областта на оценка на инновационния потенциал на малките и средни предприятия (МСП). Проведе се обучение на специалисти от областта за прилагане на метода InnoKenn, разработен от германски учени. Той е приложен досега в повече от 8000 германски МСП. В рамките на проект InnoWeit – „От иновации към допълнително професионално обучение“, в който Габровската търговско-промишлена палата е партньор, методът се усвоява пълното в пет фирми от Габровска област. Водеща организация на проекта е Университетът в Бохум.

Германските специалисти посетиха „Мехатроника“ АД в Габрово, където на практика приложиха метода за изследване на инновационен потенциал на предприятието.

Студентите ни учат и живеят по европейски

от 1 стр.

проф. дтн инж. Р. Иларионов

ложихме енергоспестяващи мерки благодарение на спечеления проект по фонд „Козлодуй“ за 1млн.156 хил. евро. Санирани са външните фасади с топлоизолационни материали, направена е нова мазилка, което ще повиши ефективността от отоплението през зимата. Имаме хидро- и топлоизолация на покривите. Сменено бе цялото котелно стопанство, като от нафта и промишлен газъл преминахме изцяло на газ, с изключение на Трети корпус, който е на централно топлоподаване от ТЕЦ. Там също изцяло са сменени котелните помещения, както и голяма част от радиаторите. Последното, което предстои в двата корпуса, е смяна на освети-

телните тела. Те ще бъдат с датчици, като ще се включват при наличие на движение и после ще гаснат. Докато сега лампите в големите корпуси свият постоянно.

Всички мерки по фонд „Козлодуй“ ще доведат до голяма икономия в стопанисването на Първи и Шести корпус. Със собствени средства бе саниран и Трети корпус.

От една година стопанисваме общежитието в Шести корпус. Там изцяло сменихме дограмата, извършихме енергоспестяващи мерки по отношение на фасадата, пуснахме студентския стол. Обедът струва 1.80 лв., а вечерята - 1.40 лв.

В Първи корпус ще направим същото. Там сме в процедура на прекратяване на отношенията с наемателите на барчетата. Целта е Университетът всичко да стопаниства сам. Така можем да гарантираме социалния елемент както за храненето и бита на студентите, така и за обучението им.

В момента разширяваме мощност-

та за топлозахранване в 6 корпус. В мощността на котлите е предвидено включване и на общежитието. Мислим за топлофицирането и на общежитията „Сирмани“ и „Баждар“. Когато „Студентски столове и общежития“ премине към нас, ще мислим как да решим

кардиално повечето проблеми, тъй като сега не можем да се намесим във вътрешния им ред, което е основното. Студентите ще имат ангажимент да спазват всички правила. Ще прекратим всяка в употреба на алкохол, на наркотици, всякакви други прищевки. В общежитията ще има ред. Те ще станат европейски и това ще се усети и в отношенията между студентите, от които ще се иска да се държат културно и етично, както прилича на една академична среда.

Министерството на образование потвърди процедурата по предаването и на останалите общежития. Ще стопанисваме всички столове и барчета, където студентите ще имат по-добра храна, като ще подобрим и условията за живееене в студентските общежития.

Новата учебна година се надяваме да не бъде по-зле от миналата. Най-големият проблем е, че няма деца в национален мащаб. През 2014г. средно образование са завър-

Студентите ни учат и живеят по европейски

шили 54 хиляди младежи, а днодоно са 34 хиляди, което ще рече, че ще имаме големи трудности с набирането на студенти.

Същото време обмисляме други форми на обучение. В етап на акредитиране е дистанционно обучение, която ще разтовари Университета от задочното обучение. Също в перспектива са предвидените нови, модерни специалности в Стопански факултет, който е пред сериозна

стратегия за развитие. Всичко това ще бъде съобразено с потенциалния брой на кандидат-студентите, които можем да имаме от Централна България – регион, откъдето ТУ-Габрово по традиция набира студенти.

Стараем се да имаме по-тесни контакти с фирмите. Искаме да изграждаме различни проекти по Хоризонт 2020 – пишем нови три проекта. Вървят проекти и по Седма рамкова програма. Никой в Университета не скучае.

Преподаватели - доброволци накараха фонтана в Корпус 6 да заработи

Още в първите часове на учебната година студентите-задочници оцениха

фонтан, в който студентите изхвърляха закуски, фасове и други неща. Първо

придобивката, като показваха, че кафето е по-вкусно, а почивката по-истинска, когато си край лекия ромон на водата, в която плуват риби.

Виновници фонтанът отново да работи са доц. Николай Ненов и доц. Десислава Петрова, преподаватели в Стопански факултет. Дълги години наблюдавах този пустеещ

намерихме спонсор за фотоволтаичния панел. Целта бе да направим една автономна фотоволтаична система, която както вече се вижда, е факт. Тя захранва двете помпи, които въртят водата.

След като изчистихме коритото на фонтана, измийхме го и го напълнихме с вода. Естетическото оформление е дело на доц. Петрова, като по нейна идея пуснахме малки риби във фонтана.

„Удоволствие за мен е да видя студентите как сядат в междучасията край фонтана и му се радват“ – каза доц. Н. Ненов /на снимката/.

ЧЕСТИТ ЮБИЛЕЙ, ДОЦ. РАШЕВ!

Доц. Георги Рашев постъпва през 1987г. като асистент в катедра „Материалознание и технология на материалиите“, сега катедра „Машиностроителна техника и технологии“, като асистент по „Материалознание и технология на машиностроителните материали“. През 1997г. защитава дисертация на тема: „Получаване и изследване на бейнитни сферографитни чугуни, легирани с бор“. През 2003г. е избран за доцент по същата научна специалност.

От 2004г. е зам.-декан по учебната дейност, а от 2008г. е декан на факултет „Машиностроене и уредостроене“.

От 2012г. е избран за директор на Техническия колеж – Ловеч.

Колегите от ТК – Ловеч се погрижиха годишнината да се превърне в запомнящ се празник на доц. Георги Рашев. Академичното ръководство на ТУ-Габрово почете юбиляра с много уважение за неговия принос за Университета.

50 години Технически университет-Габрово

Първият ректор на Университета

ВЕСЕЛ НИКОЛАЕВ САВОВ
Професор

Роден на 30.07.1923г. в гр. Варна

Завършил през 1950г. Държавната политехника – София,
електоинженер-магистър

Професионална дейност. От 1950г. е асистент, през 1962г. е избран за доцент, а през 1974г. – за професор по теоретична електротехника към катедра „Теоретична електротехника“ при Висшия машинно-електротехнически институт в София (ВМЕИ – София).

В периода от 1963г. до 1968г. професионалната му дейност е непосредствено свързана със създаването и развитието на Висшия общотехнически задочен институт (ВОЗИ) в гр. Габрово.

С течение на годините ВОЗИ претърпява значително развитие, но в началото на неговата дейност (1963) той се възприема като ново непълно висше техническо учебно заведение (ВТУЗ), предназначено да обучава задочни студенти от първи и втори курс на определен брой други ВТУЗ в страната.

През 1963г. проф. Савов е назначен за заместник-ректор на ВМЕИ – София със задача да поеме ръководството на ВОЗИ, да осигури нормалното му функциониране и да подготви официалното му откриване.

Още при първата си среща с ръководителите на Габровски окръг той посочва трудностите, които трябва да се преодолеят до официалното откриване на ВОЗИ. Обръща внимание на рисковете, които съпровождат дейността на едно непълно учебно заведение и предлага план за бързо-то прерастване на ВОЗИ в редовно висше учебно заведение, обзаведено с мощна електронно-изчислителна техника. Този план се одобрява от ръководството на Габровски окръг и то става гарант за неговото изпълнение.

Веднага след това започва и само след една година завършва подготовката за официалното откриване на ВОЗИ.

Комплектува се първият преподавателски състав на новия институт. Назначават се първите му административни служители. Формира се подходящо ръководство. Откриват се първите катедри. Обзвеждат се необходимите учебни лаборатории и лекционни зали. Редовните занятия във ВОЗИ започват още през 1963г. със задочни студенти от първи и втори курс едновременно.

Официалното откриване на ВОЗИ се извършва тържествено на

15.11.1964г. В този ден Габрово става университетски град.

Габровската общественост приема това историческо събитие като венец на дългогодишните си усилия да го осъществи по-рано и като знак на признателност към делото на бележития възрожденец и реформатор Васил Априлов и неговото „Завещание“ – „когато дойде време да имат българите в Габрово заведение на по-високите науки“.

В периода от 1964 до 1968 г. проф. Савов е ректор на ВОЗИ и временен ръководител на катедра „Теоретична, измервателна и обща електротехника“ при същия.

През този период започва и само за три години (1964-1967) завършва прерастването на ВОЗИ в редовно висше учебно заведение.

Формира се активно действащ академичен съвет (АС). Откриват се необходимите нови катедри. Учебно-преподавателската и научноизследователската дейност се изпълнява от висококвалифицирани преподаватели, а административната – от опитни специалисти. Сградният фонд се разширява. Създават се нормални битови условия за работа на дълго-

срочно командирани преподаватели и задочни студенти. Обзвеждат се модерни лаборатории. Доставя се уникална апаратура. Създава се полиграфическа база. Появяват се първите учебни пособия на преподаватели от института и периодични издания на техни научни трудове. Зачисляват се първите аспиранти. Учредява се Научноизследователски сектор (НИС). Установяват се полезни контакти между преподаватели и научни колективи от страната и чужбина. Сключва се договор за сътрудничество (1967г.) с Киевския политехнически институт (КПИ), който оказва огромно влияние върху цялата дейност на института. Установяват се творчески връзки между преподаватели и студенти. Положителна роля в това отношение изиграва Студентското научно-производствено обединение СНПО „Електрон“, което се изявява като свързващо звено между преподаватели и студенти в областта на научно-техническото творчество и практиката.

Във връзка с всичко това още през 1965г. Министерство на народната просвета (МНП) дава съгласието си във ВОЗИ да бъде организиран пъ-

50 години Технически университет-Габрово

Първият ректор на Университета

лен курс за обучаване на задачни студенти от специалностите „Електрически машини и апарати“ и „Технология на машиностроенето“. Две години по-късно по предложение на АС на ВОЗИ и в изпълнение на решение 225 на Министерския съвет (МС) от 18.07.1967г., МНП наредяда със заповед 3829 от 02.08.1967г. във ВОЗИ да бъде организиран пълен курс за обучаване на редовни студенти от специалностите „Механично уредостроене“ и „Полупроводникова и промишлена електроника“.

По такъв начин още през 1967г. ВОЗИ става поредното редовно висше техническо учебно звездение в страната с права да приема, обучава и дипломира редовни и задачни студенти.

В периода от 1964 до 1968г. академичният персонал и административните служители при ВОЗИ извършват дела, достойни да бъдат отбелязани в историята на нашето висше образование, с което спечелват симпатиите и уважението на цялата ни културна общественост.

През 1967г. проф. Савов е назначен по съвместителство за ръководител на Електронно-изчислителния център в гр. Габрово, като продължава активната си дейност за обзавеждането му с една от най-мощните за времето си цифрова електронно-изчислителна машина IBM 360-30.

По късно проф. Савов е декан на факултет „Автоматика“ (1974–1976г.), член на Академичния съвет и ръководител на катедра „Теоретична електротехника“ (1976–1980г.) при ВМЕИ – София. Член е на Комисията по машинно-електротехнически науки и Комисията по електротехнически науки при Висшата атестационна комисия (ВАК), член на Съвета по изчислителна техника към Държавния комитет за наука и технически прогрес, председател на Специализирания научен съвет по автоматизация, теоретична електротехника и електроизмервателна техника при ВАК, председател на Експертно-консултативния съвет по теоретична електротехника и електроизмервателна техника при МНП, член на Международната електротехническа комисия (МЕК), основател и ръководител на школата за следдипломна квалификация на преподава-

тели по теоретична електротехника от страната.

Основни области на преподавателска и научна дейност. Проф. Савов е дългогодишен преподавател по теоретична електротехника във ВМЕИ – София, ВОЗИ и др. Чел е лекции по теория на електромагнитното поле към школата за следдипломна квалификация на преподаватели по теоретична електротехника от страната, лекции по теория на електромагнетизма (1976–1979 г.) на специализанти към блок Б за следдипломна специализация към Центъра по приложна математика при ВМЕИ – София и др.

Научните му изследвания са ориентирани към анализа на линейните и нелинейни електрически вериги, анализа на нелинейните динамични системи и автоколебателни процеси, анализа на електромагнитните полета в СВЧ-устройства (лентови линии, циркулатори, антени и др.), числените методи за анализ на електромагнитни полета в нелинейни и подвижни среди (машини с постоянни магнити, индукционни двигатели и др.), табулирането на висши трансцендентни функции, разработването на прибори и устройства за защита от СВЧ-електромагнитни полета и др.

Автор е на научни публикации у

нас и в чужбина (САЩ, Русия, Англия, СССР, Германия, Белгия и др.). Публикацията „Analysis and Synthesis of Perturbed Duffing Oscillators“ на проф. В. Савов и колектив в едно от най-престижните световни списания по теория на веригите – „International Journal of Circuit Theory and Applications“ е обявена за най-добра статия на списанието за 2006г.

Организатор е на колектив, конструирал аналоговите електронно-изчислителни машини „ЕЛИТ“ 1, 2, 3. Организирал и ръководил бригада за технически прогрес, конструирала първата в страната транзисторна аналогова машина „АНАЛОГ-2“, получила знак за качество К, наградена със златен медал на Пловдивския мострен панаир и отличена на изложението „Интероргатехника“ (1966) в Москва.

Ръководил е аспиранти и специализанти.

Специализации: Специализирал е в Техническия университет – Дрезден (1956г.).

Награден е с ордени „Св. св. Кирил и Методий“ – I степен, „Червено знаме на труда“, „9 септември“ – I степен, значка за технически прогрес. Почетен гражданин е на гр. Габрово и DOCTOR HONORIS CAUSA на Технически университет – Габрово.

Със Заповед № I-2420 от 17 октомври 1963г. на Министерството на народната просвета започва да функционира от 1 ноември 1963г. Учебно-консултационен пункт в Габрово като филиал на Висш машинно-електротехнически институт – София.

С Указ № 395 от 30 юли 1964г. на Призидаума на Народното събрание се постановява откриването на Висш общотехнически задочен институт в Габрово.

С протокол № 1 от 25 ноември 1963г. е избран и първият преподавателски съвет към Учебно-консултационния пункт – Габрово в състав: доц. инж. Весел Николаев Савов и членове ст. ас. Тодор Петров Катев, ст. ас. Атанас Ангелов Джонжоров и ас. Тотка Недялкова Дилова.

Със Заповед № 4579 от 14 септември 1964г. на Министерството на народната просвета се създава и първият Академичен съвет при Висш общотехнически задочен институт – Габрово: доц. Весел Николаев Савов – ректор на Института, проф. Кръстьо Йорданов Кулелиев – ръководител на катедра „Химия“ при ВМГИ – София, доц. Димитър Стоянов Тотоманов от ВМГИ – София, доц. Димитър Апостолов Шишков от ВМГИ – София, доц. Иван Дафинов Кисьов от ВМЕИ – София, доц. Георги Николов Тотов от ВИСИ – София, ас. Денка Христова Савова – партиен секретар и ст. преподавател Иван Стоев Петков от ВИСИ – София със съвещателен глас.

За секретар на съвета е избран доц. Димитър Стоянов Тотоманов.

С Указ № 2241 от 28 септември 1972г. на Държавния съвет (ДВ, бр. 82 от 17 октомври 1972г.) Институтът се преименува във Висш машинно-електротехнически институт (ВМЕИ) – Габрово.

Чрез IT усъвършенстваме управлението на ТУ-Габрово

Доц. Петър Петров: „С информационни технологии в управлението на ТУ-Габрово хартията става излишна.”

гова система за проучване на нуждите на пазара за иновации и развитие на научния продукт. Разработен и апро-

На 26 август 2014г. бяха представени резултатите по проект “Усъвършенстване на процесите на управление в Технически университет-Габрово посредством прилагане на информационни технологии” по ОП «Развитие на човешките ресурси».

«Разширена е автоматизираната информационна система, изграден е модел за определяне себестойността на дейностите, създадена е система за оценка на научния продукт, разработен е модул за финансово управление на проектите за научна дейност, повишено е качеството на научно-изследователския процес» - обобщи резултатите ръководителят на проекта – зам.-ректорът доц. Петър ПЕТРОВ:

Дейност 1. е насочена към създаване на автоматизирана информационна система за управление на административните процеси в ТУ-Габрово, реинженеринг на тези процеси за подобряване на тяхната ефективност и въвеждане на безхартиен обмен в административната дейност: Разработена, внедрена и приета в експлоатация е Автоматизирана информационна система (АИС). Системата функционира на адрес <http://ads.tugab.bg/client>; Обучени са над 20 потребители за работа с АИС, въведен е безхартиен обмен.

Целта на Дейност 2. е подобряване на финансовото управление на отпусканите целево средства на ТУ-Габрово от Държавния бюджет за присъщата научната дейност. Разработен е модул за финансово управление на проектите за научна дейност по Наредба № 9 от 8.08.2003 г. на МОН. Системата функционира и е достъпна

на адрес <http://nis2014.tugab.bg>;

С внедряване на системата се цели подобряване на ефективността на работата при оценяването и валидирането на проектите, публичността на резултатите, финансовото управление и отчетността. Подобрена система е предпоставка за увеличаване на субсидията за научна дейност.

Дейност 3. “Изграждане и приетие на модел за определяне на себестойността на дейностите, извършвани във висшето училище”. Целта е повишаване на качеството на научноизследователския процес в съответствие с критериите в рейтинговата система за висшите училища. Създаден е модел за определяне на себестойността на учебните и научните дейности в ТУ-Габрово; разработен е и внедрен модул за определяне на себестойността на учебните и научните дейности в ТУ-Габрово. Модулът функционира и е достъпен на адрес <http://sund.tugab.bg>;

Априорирана е финансият модел и софтуерният модул за определяне на себестойността на учебните и научните дейности в ТУ-Габрово; подобрано е финансовото управление в ТУ-Габрово.

Посредством текущото определяне на себестойността на присъщите дейности в ТУ-Габрово – учебна и научна, и техния анализ, мениджърският екип има мощен инструмент за подобряване на управлението на университета.

Дейност 4. “Създаване на система за анкетиране за търсенето на научния продукт на ТУ-Габрово и оценка за него от всички заинтересованни страни”. Цел: Създаване на маркетин-

биран е подход за анализ на нуждите на пазара на научния продукт; разработен е софтуерен модул за анкетиране и анализ на търсенето на научния продукт. Системата функционира на адрес <http://atnp.tugab.bg>;

Научната дейност на ТУ-Габрово не може да се финансира само от целеви субсидии от Държавния бюджет. Разработената система осигурява алтернативен механизъм за привличане на средства посредством анализиране на нуждите на пазара. ТУ-Габрово трябва да се превърне в основна сила в развитието на иновациите. На базата на анализа на нуждите на пазара ще може да се изработи маркетингова стратегия за предлагане на научния продукт. В средносрочен и дългосрочен план ще се повишават индикаторите за привличане на средства за научна дейност и оттам за подобряване на общия рейтинг на ТУ-Габрово.

Дейност 5. “Повишаване на качеството на научноизследователския процес посредством развитие на информационни системи”. Цел: Повишаване на качеството на научноизследователския процес в съответствие с критериите в рейтинговата система за висшите училища. С тази дейност ТУ-Габрово адресира подобряване на рейтинга си в областта на научноизследователския процес. Подобренето се търси в индекса на цитируемост на висшето училище. Това може да бъде постигнато чрез подобряване на работата на двете основни направления, носещи публичност на научноизследователския процес на ТУ-Габрово – списание „Известия” и Международна научна конференция „УНИТЕХ”.

ТУ-Габрово - партньор за по-добро професионално образование

Европейски съюз

Възможностите за подобряване на съвместната работа между средното и висшето образование бяха обсъждани на 16 юни 2014г. Университетската библиотека в рамките на проведената практическа конференция на тема "Обучение по електроника и компютърна техника" с участието на над 60 ученици и учители от ПГ "Проф. д-р Асен Златаров" - Видин, водени от ръководителя на проекта инж. Мариета Георгиева - директор на гимназията, и преподаватели от Технически университет – Габрово. Форумът бе в изпълнение на проект „Образователен парк по електроника и компютърна техника според нуждите на работодателите от област Видин“, финансиран от Европейския социален фонд по ОП „Развитие на човешките ресурси“, като се изпълнява от ПГ „Проф. д-р Асен Златаров“ в сътрудничество с българския клон на немската фирма EBV – „Технически компоненти България“ ЕООД.

Проектът цели повишаване качеството и утвърждаване на позициите на професионалното образование и обучение в област Видин чрез изграждане на образователен парк в сътрудничество с бизнеса. Предвижда се включване на местните работодатели в образователния процес на учениците, обучаващи се в областта на електрониката и компютърната техника, адаптиране на учебното съдържание към нуждите на местния бизнес, актуализиране на квалификацията на учителите в съответствие с изискванията на местните работодатели, формиране на умения у учениците, отговарящи на потребности-

ПРОЕКТ BG051PO001-4.3.05
„Развитие на професионалното образование и обучение в сътрудничество с работодателите“
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

те на местните работодатели.

По проекта е изграден Образователен парк, в който са интегрирани четири учебни кабинета за практическо и теоретично обучение по специалностите „Компютърна техника и технологии“ и „Микропроцесорна техника“, въведена е Система за електронно обучение, чрез която времето за дискусии, експерименти и практическа работа на учениците става повече. Разработени са учебни програми по ЗИП и СИП, които се апробират в рамките на проекта. Подходът стои в основата на европейската политика за изграждане на система за трансфер на кредити в професионалното образование, като е използван при разработването на програми по

„Електротехника и градивни елементи“, „Аналогова и цифрова схемотехника“, „Приложен софтуер“, „Разчитане и разработване на техническа документация“, „Процесори и дълни платки“, „Микропроцесорна техника“.

„Конференцията се провежда с подкрепата на нашите партньори от Технически университет - Габрово, което е добър пример за сътрудничеството между професионалното и висшето образование. Само чрез взаимно доверие и добро познаване на процеса на професионална подготовка в гимназията и в университета ще може да се стигне до въвеждане на Европейската система за трансфер на кредити в професионалното образование, което в близко бъдеще ще доведе до съкрашаване продължителността на бакалавърските програми за учениците от професионалните гимназии, когато продължават образоването си в същата професионална област“ – бе казано на форума.

Опитът, натрупан по време на проекта, бе споделен с ученици и учители от ПТГ „Д-р Никола Василиади“ – Габрово и ПГМЕ „Ген. Иван Бъчваров“ – Севлиево. Учениците от Видин се запознаха с условията за продължаване на образоването им в областта на електрониката и компютърната техника в ТУ – Габрово. Проведе се състезание по общотехническа подготовка. Обсъдени бяха бъдещи планове за обмяна на опит и сътрудничество между професионалните гимназии от областите Габрово и Видин и Технически университет-Габрово. Участниците планират тези срещи да се превърнат в традиция.

"Еразъм +" - възможност за мобилност на всеки студент

Рекорден брой студентски мобилности по програма „Еразъм“

Близо 270 000 студенти от цяла Европа са участвали в програмата на ЕС за обмен през 2012-2013 г. Това е рекорд в нейната 27-годишна история.

Програма „Еразъм“ дава възможност на студенти да прекарат до една година в друга държава - за обучение или за учебен стаж в предприятие. В рамките на програмата студентите не заплащат такси за обучение в приемащите университети, а освен това им се отпуска стипендия, подпомагаща покриването на техните разноски в чужбина.

„Еразъм“ предоставя възможности и за научни работници, работещи в сферата на висшето образование, и бизнесмени да пътуват в чужбина за

с получавали стипендия от 253 евро на месец. Най-популярните дестинации за обучение са били Испания, Германия и Франция, а Обединеното кралство е било предпочитано за учебни стажове в предприятия.

Програмата обхваща всички страни от ЕС, както и Исландия, Лихтенщайн, Норвегия, Швейцария и Турция. Бившата югославска република Македония се присъедини тази година.

През следващите седем години (2014 - 2020 г.) 4 милиона души, включително 2 милиона студенти и 300 000 служители, ще получат финансова помощ по новата програма „Еразъм+“. Ще бъдат финансиирани и 135 000 обмена на

преподаване или обучение за период до 6 седмици.

Над 269 000 студенти са участвали в обмен през 2012 - 2013 г. - с 15 000 повече спрямо предходната година, както и повече от 52 000 работещи в сферата на висшето образование.

Средно студентите по програма „Еразъм“ са прекарали малко над 6 месеца, учейки в чужбина, като

студенти и персонал между Европа и страни партньори по света. Разширена програма, която включва „Еразъм“ и други подобни схеми за мобилност за различни групи хора, включително чираки и доброволци, е с по-силен акцент върху езиковата подкрепа и с по-гъвкави правила относно финансова помощ. Също така ще се предоставя допълнителна подкрепа за хора със специални потребности, за хора в неравностойно положение и за хора, живеещи в отдалечени райони.

Контекст

В своята стратегия за модернизиране на висшето образование (IP/11/1043) Комисията подчертава необходимостта от предоставяне на повече възможности на студентите за придобиване на умения чрез обучение или стаж в чужбина. Целта на ЕС е общата студенческа мобилност да достигне най-малко 20% до края на десетилетието. В момента около 10% от студентите в ЕС учат или провеждат стаж в чужбина с помощта на програма „Еразъм“ или средства от други публични или частни източници. Около 5% получават стипендия по „Еразъм“.

Преди „Еразъм“ бе част от Програмата за учене през целия живот (2007 - 2013г.). В нея участваха 33 страни: страните от ЕС, Исландия, Лихтенщайн, Норвегия, Швейцария и Турция.

През януари 2014 г. бе дадено началото на новата програма в областта на образоването, обучението, младежката и спорта „Еразъм+“. Нейният бюджет за периода 2014 - 2020г. е почти 15 млрд. евро.

Безплатна телефонна линия от всички точки на Европейския съюз 00800 6 7 8 9 10.

От Електронното издание на Европейски информационен център Europe Direct Габрово при ГТПП.

Двустранни рамкови договори на ТУ-Габрово

1. Национален технически университет на Украйна (КПИ) – Киев, Украйна
2. Висше училище Митвайда, Германия
3. Могильовски технически университет (Белоруско-руски университет) – Белорусия
4. Университет – Ниш, Сърбия
5. Московски енергетичен институт, Русия
6. Технически университет Хамбург-Харбург, Германия
7. Висше училище за публична администрация и финанси – Лудвигсбург, Германия
8. Украинска инженерно-педагогическа академия – Харков, Украйна
9. Тракийски университет – Одрин, Турция
10. Университет – Баня Лука, Босна и Херцеговина
11. Политехника – Бялисток, Полша

12. Одески национален университет "И.И.Мечников", Одеса, Русия
13. Технически университет Дармщадт, Германия
14. Университет "Овидиус" – Констанца, Румъния
15. Университет "Дюк" – Дъръм, Северна каролина, САЩ
16. Технически университет "Гедиминас" – Вилнюс, Литва
17. Висше електротехническо училище – Белград, Сърбия
18. Могильовски финансово-икономически институт "В.П.Ковалев" – Белорусия
19. Комратски държавен университет – Комрат, Молдова
20. Университет за хранителни продукти - Моги-

льов, Белорусия

21. Технически университет – Рига, Латвия
22. Мински държавен висш радиотехнически колеж, Минск, Белорусия
23. Уляновски държавен университет – Уляновск, Русия
24. Технически университет "Г. Асачи" – Яш, Румъния
25. Одески областен институт за повишаване квалификацията на учителите – Украйна
26. Университет "Св. Климент Охридски" – Битоля, Македония
27. Уляновски държавен технически университет, Уляновск, Русия
28. Държавен педагогически университет гр. Бердянск, Украйна
29. ФОН Университет, Скопие, Македония
30. Запорожки областен институт за следдипломно педагогическо образование, Украйна
31. Руски държавен университет по туризъм и услуги, Черкизово, Русия.

Изберете университет по "Еразъм +"

32. Поволжска академия по публична администрация „П.А.Столипин”, Саратов, Русия
 33. Висше училище Шмалкалден, Германия
 34. Бизнес академия, Нови сад, Сърбия
 35. Университет „Дунареа де жоз”, Галац, Румъния
 36. Висше училище Резекне, Латвия
 37. Международен университет по финанси, Киев, Украина
 38. ЕПОКА университет, Тирана, Албания
 39. КаХо – Сайнт Ливен, Гент, Белгия
 40. Кременчугски държавен университет „Михаил Остроградски”, Кременчуг, Украина
 41. Словашки технически университет, Братислава, Словакия
 42. Университет Ланжоу Жиаотонг, Китай
 43. Киргизко-руски (славянски) университет, Бишкек, Киргизия
 44. Харковска академия за национална икономика, Харков, Украина
 45. Бердянски университет по мениджмънт и бизнес, Бердянск, Украина
 46. Черноморски държавен университет „П. Могила”, Николаев, Украина
 47. Алматински технологически университет, Алмати, Казахстан
 48. Каспийски държавен университет по технологии и инженеринг, Актау, Казахстан
 49. Казарски университет, Баку, Азърбайджан
 50. Колеж по приложни науки за безопасност, Загреб, Хърватия
 51. Николаевски национален университет „В. А. Сухомлински”, Николаев, Украина
 52. Институт /филиал/ към московски държавен открит университет „В. С. Черномирдин”, Дагестан, Русия

53. Владимировски политехнически колеж, Владимир, Русия
 54. Азърбайджански технически университет, Баку, Азърбайджан
 55. Тирастополски международен университет, Тирастопол, Молдова
 56. Университет „Константин Брънкуш”, Търгу-Жиу, Румъния
 57. Ташкентски държавен технически университет „Абу Райхан Беруни”, Ташкент, Узбекистан
 58. Пензенски държавен технологичен университет, Пенза, Русия
 59. Университет в Ниш, Сърбия
 60. Университет в Малага, Испания
 61. Университет „Гоце Делчев”, Штип, Македония
 62. Университет Бартин, Турция
 63. Университет за приложни науки, Грац, Австрия
 64. Университет за технологии, бизнес и дизайн, Висмар, Германия

Межд uninstitуционални договори по програма "Еразъм+" за периода 2014 - 2021 (до момента):

1. FH JOANNEUM University of Applied Sciences, Graz, Austria
2. PXL University College, Hasselt, Belgium
3. Coventry University, United Kingdom
4. HS WISMAR University of Applied Sciences: Technology, Business and Design, Wismar, Germany
5. Catholic University of Applied Sciences Freiburg, Germany
6. Technical University of Darmstadt, Germany
7. FH Frankfurt am Main – University of Applied Sciences, Germany

8. HS Mittweida – University of Applied Sciences, Germany
 9. University of Applied Sciences Schmalkalden, Germany
 10. Jade Hochschule, Wilhelmshaven, Germany
 11. Universidad de Malaga, Spain
 12. Cyprus University of Technology, Limassol, Cyprus
 13. Rezeknes Augstskola, Rezekne, Latvia
 14. Kaunas University of Technology, Kaunas, Lithuania
 15. Kauno kolegija, Kaunas, Lithuania
 16. The Witelon University of Applied Sciences in Legnica, Poland
 17. Wroclaw University of Technology, Poland
 18. "Gheorghe Asachi" Technical University of IASI, Romania
 19. Marmara University, Istanbul, Turkey
 20. EGE University, Izmir, Turkey
 21. Namik Kemal University, Tekirdag, Turkey
 22. Trakya University, Edirne, Turkey
 23. Kirkklareli University, Turkey
 24. Bartin University, Turkey
 25. University of Zagreb, Republic of Croatia
 26. Czech Technical University in Prague, Czech Republic
 27. Brno University of Technology, Czech Republic

Повече информация на страницата TU-Gabrovo / Erasmus+ във Facebook, или в Ректората при Dipl. Eng. Kalina Stoyanova Erasmus Programme Contact Person Phone: +359 66 827 238 Fax: +359 66 801 511 e-mail: k_stoyanova@tugab.bg

България е навсякъде по света, където живеят българи!

Благодарствено писмо

Уважаеми проф. Иларионов!

Повече от 20 години дейността на университета, който Вие оглавявате, е благославяна от хиляди българи, по волята на съдбата живеещи в други държави, но имащи прекрасната възможност, дарена от прародината България и точно от Техническия университет в Габрово да се потопят в най-съкровената и жадувана атмосфера чрез преминаване на обучаващ курс по български език, българска литература и история, както и да посетят редица значими обекти и места от българската история, станали пример за национално оцеляване и национална гордост.

Всяка година, след като групите са изкарали квалификационен езиков курс по Постановление на Министерския съвет №103/1993 г. в Департамента за езиково и специализирано обучение към Техническия университет, не спират писмата, постъпващи в редакцията на Всеукраинския държавен вестник за българите в Украина «Роден край» с предложение да бъдат отпечатани техните спомени, емоции, благодарности за дадената възможност да преминат курса, да се докоснат до най-святото за българите от Украина — тези, почти 200 години откъснати от корена, но запазили българското самосъзнание и желанието да остават българи,

хора.

И Вашата мисия, г-н Ректор, в този план е безценна, понеже чрез Департамента за езиково обучение те, много-то пръснати по чужди земи, получават реалната духовна подкрепа, помагаща им да си остават българи, да усъвършенстват майчиния език, да се гордеят от историята и героите на България.

Получените знания мнозина пропагандират в основните училища, където компактно живеят българите, а българите в Украина по официални данни сме 204 хил. души, като по неофициални считаме че сме два пъти повече. Знанията, получени в Габрово, се тиражират и чрез българските неделни училища, и в семействата, и чрез неправителствените организации, чрез средствата за масова информация, както и чрез в. «Роден край».

Дейността на Департамента за езиково и специализирано обучение в гр. Габрово е безкрайно важна и значима за хората, живеещи в диаспората, с което абсолютно сме сигурни, че за България, за общата българска кауза това е много важно — българското съзнание никога да не напуска тези, в чито жили тече българска кръв, където и да живеем.

Тази година и от името на организа-

цията «Всеукраинска Асамблея на българите в Украина», на която аз съм президент, делегирахме от редица градове на Украина 35 человека във Вашия университет за курсово обучение в Департамента. Ефектът е уникален — тези хора вече завинаги са с убеденото чувство — България е всичко за нас, защото оттук тръгват нашите предци, българското е в нас и никой не може да го отнеме.

Изваждаме огромна благодарност на директора на Департамента доц. д-р Диана Изворска и кураторите на групата Лалка Денчева и на Сильвия Ангелова, които с голяма грижа и отговорност, с педагогичен подход максимално са реализирали знанията си, любовта, родолюбието в курсистите. За нас, българите, живеещи извън историческата родина, това е много важно и необходимо.

Нека за дълги години този прекрасен и значим опит продължи и се разширява. Нека Бог Ви дава сили да поддържате диаспората. Това е благородно и патриотично. Жivotът днес се нуждае от високодуховни прояви. И Вие, г-н Иларионов, сте примера на широкия родолюбив жест в името на «Да живее България!»

С уважение,
 Главен редактор на в. «Роден край»
 Дора Костова
 Президент на Всеукраинската
 Асамблея на българите в Украина

ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ГАБРОВО

**Официални тържества по случай 50-годишнината на
Технически университет – Габрово
20-22 ноември 2014 г.**

ПРОГРАМА

20 ноември 2014 г., /четвъртък/

10.30 ч. – 11.00 ч., Празничен водосвет и молебен за здраве от Великотърновски митрополит Григорий, Университетска библиотека

11.00 ч. – 13.00 ч., Тържествен Академичен съвет, Университетска библиотека:

- награждаване на проф. д-р Лудвиг Хилмер – Ректор на Университет

„Митвайда”, Република Германия с почетното звание „Доктор хонорис кауза” на Технически университет – Габрово;
- академично слово на проф. д-р Лудвиг Хилмер.

14.00 ч. – 16.30 ч., Прием на делегациите, Ректорски кабинет, сграда „Ректорат”

17.00 ч. – 19.00 ч., Официална церемония по случай 50-годишнината на Университета, зала „Възраждане”:

- слово на проф. дтн инж. Райчо Иларионов – Ректор на ТУ-Габрово;
- приветствия от официалните гости;
- връчване на юбилейни плакети и значки;

„Среща в „Споменът” – представление на танцова група с хореограф Нешка Робева.

20.00 ч., Коктейл за официалните гости, Ритуална зала на Община Габрово

Ректорат

Втори учебен корпус

Габрово

21 ноември 2014 г., /петък/

10.30 ч. – 11.00 ч., Откриване на УНИТЕХ'14, Университетска библиотека

11.00 ч. – 12.00 ч., Пленарна сесия, Университетска библиотека

12.00 ч. – 12.15 ч., Паметна снимка с официалните гости пред Университетска библиотека

13.00 ч. – 18.00 ч., Тематични секции

19.00 ч., Официална вечеря, Ресторант „Балкан”

22 ноември 2014 г., /събота/

09.00 ч. – 12.00 ч., Тематични секции

10.00 ч. – 12.00 ч., Кръгла маса

13.00 ч. – 18.00 ч., Културна програма за официалните гости по предварителна заявка:

- посещение на АЕК „Етъра”
- посещение на гр. Трявна
- посещение на връх „Шипка”.